

ЛИЧНОСТТА В РЕГИОНАЛНАТА ИСТОРИЯ, ПРЕДСТАВЕНА В БАЗИ ДАННИ “ПЕРСОНАЛИЯ”

Темата за ролята на личността в духовното, културно - историческо, социално – икономическо и обществено – политическо развитие на края вълнува много изследователи, които се занимават с проучване историята на даден регион. Това определя важността от събиране, съхраняване и предоставяне на информация за тях, както в библиотеките, така и в музеите и архивите на дадената територия.

Историята се прави от хората. Те изграждат своя живот, избират своите политици, след това протестират срещу тяхната политика, правят революции, създават и отнемат живот, творят културни ценности, строят и разрушават... Изобщо личността е в основата на всяко дело, което тя гради всеки ден, всеки час от раждането си до смъртта. Сътвореното от хората остава във вечността.

Затова издирването на данни за личностите, оставили светла диря в историята на своя край, е една от първостепенните задачи в работата на отделите “Краезнание”. Информацията за тези хора, отдали своята творческа и трудова енергия на “ползу роду”, се събира и съхранява, за да остане за поколенията, които идват след нас.

Тази информация се организира в картотека “Персоналия”, включваща биографични данни. Съдържа още материали, написани за лицето и неговите публикации – книги, научни трудове, статии и литературни произведения, отпечатани в периодичния печат и сборници.

Целта на това изложение не е да теоретизира как се издирват материали или как се прави персоналия, а да представи електронния вариант на картотека “Персоналия”, която се изгражда и поддържа в отдел “Краезнание” – Търговище.

През 2002 г. библиотека “Петър Стъпов” защити проект на тема: “Библиотеката - граждански обществен център”, финансиран от Регионална програма на фондация Отворено общество – Будапеща. В резултат на това и с партньорството на фирма “СофтЛиб” – София, отдел Краезнание” получи софтуерния продукт “Персоналия”, който е електронен вариант на традиционната картотека.

Какво предлага базата на своите потребители:

Модерен и приятелски настроен интерфейс, използващ пълните възможности на Windows.

Богати възможности за автоматизирано редактиране на

въведени данни чрез глобално заместване, изтриване, добавяне на информация във всички описания на документи или в част от тях;

Прехвърляне на данни от речника (всеки термин в него) и падащи полета при въвеждане на нови описания на документи;

Улеснено търсене по всеки въведен термин с възможност за избор на конкретно поле (търсене с подпомагане, чрез речник, чрез формулиране на израз за запитване);

Запазване на резултати от търсене, проведено в няколко бази данни;

Улеснено подготвяне и оформление на печатни изходи директно в Windows;

Едновременна работа в няколко бази данни;

Връзка на описанията на документите в базите данни с външни файлове (образ, звук, мултимедийни клипове).

БД “Персоналия”, която се попълва в отдел “Краезнание” - Търговище съдържа информация за лица, родени в Търговищкия регион и в други краища на България, но живяли, работили и оставили траен отпечатък в живота на нашия край.

Тя дава сведения за:

- място и дата на раждане и смърт;
- професия и области, в които работи лицето;
- Кратки биографични данни, адрес и телефон за връзка;
- Награди;
- Заглавия на творбите, ако лицето има публикувани такива;
- Има възможност за показване на снимка и прослушване на запис с гласа на лицето, ако библиотеката разполага с такъв, а също така и за връзка с електронен каталог, картотеки и електронните варианти на серия 1, 5 и 6 от Националната библиография.

Въвеждане

Въвеждането на данни се изпълнява в работни страници по изредените вече полета. Голямо улеснение са падащите полета с вече въведена информация, което елиминира запаметяването на постоянни списъци от данни и грешки при въвеждането. Използват се при дефиниране на постоянни или временно повтарящи се данни, за да не се изписват многократно.

Друго улеснение е копирането на цели описания, копиране на текст от документ, отворен в Windows или от друг носител на информация (дискета, CD), копиране на данни от речника на базата данни.

Търсене на данни

Базата предоставя разнообразни методи на търсене: чрез

речник, търсене чрез подпомагане и експертно търсене.

Търсенето по речник става по всички полета или само по дадено поле. Възможно е просто (по дума) или сложно (комбинация от думи) търсене. За всички видове търсения е осигурена помощна информация, запазване на запитванията и др.

Търсенето в традиционната картотека става най-често по професия и за конкретно лице. Предимството на електронната база данни е, че то може да се осъществи по всеки въведен термин или дума във всяко поле. Така могат да се намерят данни за много по-малки групи от хора с по-специфични професии, например: художници – самодейци или писатели - сатирици. Не представлява трудност да се издирят местните дейци, които през годините са заемали министерски постове в различните правителства на България или пък кметове на Търговище, които са били народни представители.

Много често ученици и студенти се обръщат към отдел “Краезнание” с молба да издирим имената на търговищенци - участници във войни, било то Балканска, Междусъюзническа, Първа световна война или Отечествена война. Това са сложни, отнемачи много време и трудоемки търсения за възможностите на традиционната картотека. Но с електронния вариант търсенето става много бързо и резултатът отговаря точно на читателското запитване.

Всяка година се прави календарен план, който включва кръгли годишнини на местни личности и на събития. За целта се налага търсене по всички имена. За традиционната картотека това е въпрос на много труд и време. Но електронната база данни дава възможност чрез алгоритъм да се направи запитване по последната или последните две цифри от датата на раждане или смърт и много бързо и точно, в рамките на една минута, да се получи желания резултат.

Софтуерния продукт дава възможност и за намиране на информация в другите бази данни, поддържани в библиотеката, както и сериите 1, 5 и 6 на Националната библиография.

Имаме уверението на фирма СофтЛиб – София, че в най-скоро време ще бъде изградена и електронна връзка с тези бази, което още повече ще улесни търсенето.

И накрая, но не на последно място бих искала да изкажа нашата най-искрена благодарност на партньорите ни от фирмата, които ни предоставиха този софтуерен продукт и с които работим успешно вече пет години. Надявам се да работим заедно още много години и още много години те да създават за

нас все повече и по-модерни продукти, които максимално да улесняват работа ни.

Честит юбилей приятели !

Богомила Атанасова – краевед в
библиотека “П. Стъпов” - Търговище